Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

E 18/2016 vp

Lausunto Suomen EU-vaikuttamisstrategiasta (E 18/2016 vp)

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa Suomen EU-vaikuttamisstrategiaa vuonna 2016 koskevasta E-kirjeestä (E 18/2016 vp). E-kirjeeseen sisältyvän perusmuistion lisäksi lausuntoa pyydetään myös Sosiaali- ja terveysministeriön ja Työ- ja elinkeinoministeriön EU-vaikuttamissuunnitelmista. Suomen Yrittäjät esittää lausuntonaan seuraavaa.

Yleisesti vaikuttamisstrategian sisällöstä

Valtioneuvoston, Sosiaali- ja terveysministeriön sekä Työ- ja elinkeinoministeriön EU-vaikuttamissuunnitelmien työelämää koskevat tavoitteet ovat yleisesti ottaen perusteltuja. EU-vaikuttamisessa on tärkeää keskittyä turvaamaan sääntelyn selkeys sekä sellaiset ratkaisut, jotka voidaan toimeenpanna kansallisesti joustavalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla. EU-sääntely ei saa lisätä suhteettomasti hallinnollista taakkaa ja ensisijaisesti sääntelytaakkaa onkin pyrittävä keventämään.

Ottaen huomioon, että pk-yritysten toimintaympäristön vahvistaminen on keskeinen osa hallituksen kärkihankkeiden toteuttamista ja samalla Suomen EU-politiikkaa, olisi luontevaa, että hallitus nostaisi eurooppalaisen yrittäjyyspolitiikan tehostamisen yhdeksi strategisista EU-tavoitteistaan. On muistettava, että pk-yritykset ovat viime vuosina vastanneet lähes kaikista yksityisen sektorin uusista työpaikoista. Myös yritysten kasvu niin investointien kuin innovaatioiden osalta nojaa yhä vahvemmin pk-sektoriin. Tämän vuoksi työllisyyden edistäminen ja työllistämisen helpottaminen tulisi olla EU-politiikan keskiössä.

Yksityiskohtaisia huomioita ajankohtaisista EU-hankkeista

Valtioneuvoston perusmuistiossa esitetty työsuojeludirektiivien päivittämistä koskeva tavoite on kannatettava. Tavoitteena on mainittu myös yrityksiin kohdistuvan tarpeettoman sääntelytaakan keventäminen työntekijöiden terveyden, turvallisuuden ja työkyvyn ylläpidon lisäksi. Tavoite on siten erittäin kannatettava.

Komission sosiaalista pilaria koskevaa aloitetta koskevia tavoitteita ei ole vaikuttamissuunnitelmissa avattu. Sosiaalisen pilarin tarkoituksena on komission mukaan esitellä keskeisiä periaatteita, joilla tuetaan toimivia ja oikeudenmukaisia työmarkkinoita ja sosiaaliturvajärjestelmiä. Sosiaalinen pilari ei muuttaisi suoraan EU-sääntelyä, mutta sillä olisi ohjaava taustavaikutus EU-sääntelyyn. Sosiaalista pilaria esittävä komission luonnos on kuitenkin aivan liian yksityiskohtainen ollakseen yleisiä periaatteita sisältävä taustainstrumentti. Suomen tulisi suhtautua aloitteeseen varauksellisesti, koska komission luonnostelemat periaatteet eivät ota huomioon sitä heterogeenisyyttä, mikä työmarkkinoihin liittyy kansallisesti ja koko EU:n alueella.

Suomen Yrittäjät kannattaa STM:n suunnitelmassa esitettyä linjausta, jonka mukaan sosiaali- ja terveyspoliittisten rakenteiden ja toimintatapojen harmonisointia ei tule kannattaa. EU-sääntelyä laadittaessa on kiinnitettävä huomiota eri jäsenvaltioiden erilaisiin tilanteisiin ja sääntelytraditioihin. EU-sääntelyn tulee mahdollistaa kansallisten mukautusten tekeminen, minkä vuoksi on tärkeää, että Suomi ei kannata aineellisen sosiaalilainsäädännön harmonisointia. Sosiaaliturvan koordinaatiota koskeva yhteistyö ja koordinointisääntöjen selkeys puolestaan ovat ehdottoman kannatettavia toimenpiteitä.

Komissio julkaisee vuonna 2016 ns. työvoiman liikkuvuuspaketin. Osana tätä pakettia komissio julkaisi jo maaliskuussa 2016 lähetettyjä työntekijöitä koskevan direktiivin muutosehdotuksen. Suomen tavoitteet lähetettyjen työntekijöiden muutosdirektiiviin vaikuttamisessa ovat perusteltuja. On hyvä, että kaikille Suomessa toimiville yrityksille pyritään turvaamaan reilut kilpailuedellytykset. Vaikuttamissuunnitelmissa esitettyjen tavoitteiden lisäksi olisi huolehdittava siitä, että sääntely on tässäkin tapauksessa selkeää ja että se olisi helposti täytäntöönpantavissa kansalliseen lainsäädäntöön. Sopimusvapautta palvelujen tarjoamisen vapaudessa on kunnioitettava ja on huomattava, että sääntelyn pitäisi ennen kaikkea olla vapaata liikkuvuutta edistävää.

Työvoiman liikkuvuuden ohella myös maahanmuuttoon liittyvissä toimenpiteissä on pyrittävä vaikuttamaan siihen, että maahanmuuttajat saadaan integroitua työmarkkinoille mahdollisimman kitkattomasti. Maahanmuuttajien ammattiosaaminen ja yrittäjyyspotentiaali on pyrittävä hyödyntämään, mikä olisi huomioitava myös EU-tason kysymyksenä.

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
lainopillinen asiamies